

30.03.2015 kontrollakt nr 12.2-4/17 riigihangete korraldamise kontrollimise kohta Kohila Vallavalitsuses

Kontrollimise alus: rahandusministeeriumi 02.12.2014 kiri nr 12.2-4/15745

Kontrolliobjekti nimetus: Kohila Vallavalitsus

Kontrolliobjekti registrikood: 75018851

Kontrolliobjekti juhi nimi ja ametinimetus: Heiki Hepner, vallavanem

Kontrolli käigus andsid selgitusi: Ahto Järvela, vallasekretär

Malle Laes, pearaamatupidaja

Kontrollitav ajavahemik: 01.01.2013 – 31.12.2013

1. Kontrollimise eesmärk ja ulatus

1.1. Kontrollimisele kuulus Kohila Vallavalitsuses (edaspidi ka hankija) riigihangete korraldamisel riigihangete seaduses (RHS) sätestatud nõuetest kinnipidamine ajavahemikul 01.01.2013 - 31.12.2013.

1.2. Kontrollimise eesmärgiks oli muu hulgas tuvastada, kas riigihanke piirmäära ületavate tehingute korral on korraldatud hankemenetlus; lihthanke piirmäära ületavate tehingute puhul on korraldatud lihthanke menetlus; hankija on jaotanud riigihanget osadeks, eirates riigihanke osadeks jaotamise korda; erandlike hankemenetluste liigi (väljakuulutamiseta ja väljakuulutamisega läbirääkimistega hankemenetlused) valik on olnud õiguspärane; hankelepingute sõlmimine ja muutmine on toimunud nõuetekohaselt.

1.3. Kontrollitaval ajavahemikul on hankija riigihangete registri (edaspidi register) kaudu viinud läbi 16 riigihanget (sh 15 e-hanget):

- 1) 4 avatud hankemenetlust, nr 148012, 143962, 143596, 142112;
- 2) 10 lihthanget, nr 147863, 147764, 147396, 147333, 147228, 145678, 144737, 143407, 142223, 140276;
- 3) 1 võistlev dialoog, nr 144131;
- 4) 1 minikonkurss, nr 147881.

1.4. Riigihangete korraldamist Kohila Vallavalitsuses reguleerib RHS § 13¹ alusel Kohila Vallavalitsuse 25.02.2014 korraldusega nr 57 kinnitatud „Kohila valla hankekord“.

1.5. Majandustehingute tegemisel, sh maksumuselt riigihanke ja lihthanke piirmäära ületavate hangete teostamisel RHS-is sätestatud korrast kinnipidamist on kontrollitud hankija eelarve, kontrollijale esitatud finantsdokumentide (kulude väljavõtte hankijate lõikes, arved) ja hankija selgituste, registris avaldatud dokumentide ning hankelepingute alusel.

1.6. Kontrollakt edastati hankijale tutvumiseks 24.03.2015. Hankija kontrollakti kohta vastuväiteid ja märkusi ei esitanud.

2. Riigihangete seaduses sätestatud korrast kinnipidamise kontrollimine

Kontrollimisel tuvastati, et Kohila Vallavalitsus on 2013. aastal temale osutatud teenuste ning tehtud remondi- ja ehitustööde eest tasunud järgmiselt:

- G4S Eesti AS-ile (valvepingud 2003-2008) valveteenuse osutamise eest 15 411,39 eurot;
- Kohila Maja OÜ-le (lepingud 2003) vee- ja kanalisatsiooniteenuse eest 22 125,63 eurot;
- Haltel OÜ-le (ühekordsete tellimuste põhjal esitatud arvete alusel) elektripaigaldiste remondi- ja ehitustööde eest 19 339,19 eurot.

Viidatud teenused kuuluvad lihtsustatud korrast tellitavate teenuste hulka (RHS § 19) ning nimetatud remondi- ja ehitustööde eest tasutud summa jääb alla RHS § 15 lg 3 sätestatud ehitustööde teostamiseks lihthanke korraldamise kohustuse maksumuse piirmäära (30 000 eurot). Samas on hankija kohustatud ka lihtsustatud korrast tellitavate teenuste tellimisel ja alla lihthanke piirmäära jäävate majandustehingute puhul arvestama RHS § 3 sätestatud riigihangete korraldamise üldpõhimõtetega.

Järelevalvemenetluse käigus ei suutnud hankija esitada kontrollijale eelnimetatud tehingute kohta dokumente, millest nähtuks, et nende tehingute teostamisel on arvestatud RHS § 3 p 1 sätestatuga (hankija peab kasutama rahalisi vahendeid säästlikult ja otstarbekalt ning saavutama riigihanke eesmärgi mõistliku hinnaga, tagades konkurentsi korral erinevate pakkumuste võrdlemise teel parima võimaliku hinna ja kvaliteedi suhte). Seega ei ole hankija eelviidatud tehingute sõlmimisel arvestanud RHS § 3 p 2 sätestatuga, st ei ole taganud riigihangete läbipaistvust ja kontrollitavust.

3. Järeldused

3.1. Hankija poolt on kontrollitaval ajavahemikul riigihangete korraldamisel menetlusreeglite kohaldamine ja menetlusedokumentide vormistamine toimunud valdavas osas korrektselt ja kooskõlas RHS-is sätestatuga.

3.2. Tuvastatud kõrvalekalded RHS-i täitmisest (riigihanke korraldamise üldpõhimõtetega mitteamestamine) on üldjuhul käsitletavad pigem üksikjuhtude kui süstemaatiliste rikkumistena.

4. Tähelepanekud ja soovitused

4.1. Tehnilise infrastruktuuriga seotud hanked

Kontrollimisel ilmnes, et 2013. aastal on hankija RHS-is sätestatud korras riigihanget korraldamata tasunud asjade ja teenuste eest järgmiselt:

- SW Energia OÜ-le (soojusenergia müügileping 09.12.2009) kaugkütte korras soojuse eest 116 464,47 eurot;
- Eesti Energia AS-le (Elektrilevi OÜ-ga elektrienergia tarbimiskohtade lõikes 2005-2008 sõlmitud võrgulepingud) võrguteenuse eest 84 457,15 eurot.

RHS § 23 lg 1 kohaselt ei või hankija jaotada riigihanget osadeks RHS-is riigihanke teostamiseks kehtestatud korra või nõuete eiramiseks, eriti kui hankelepingu esemeks on funktsionaalselt koos toimivad või sama eesmärgi saavutamiseks vajalikud asjad, teenused või ehitustööd. RHS § 23 lg 2 sätestab, et osadeks jaotatud riigihanke iga osa kohta hankelepingu sõlmimisel kohaldatakse kõigi osade summeeritud eeldatava maksumusega hankelepingu sõlmimisele kohaldatavat korda.

Vastavalt RHS § 15 lg 1 p 2 ja § 16 lg 2 alusel on hankemenetluse läbiviimise kohustuse maksumuse piirmäär asjade ja teenuste hankelepingu korral 40 000 eurot. Ostes soojust summas 116 464,47 eurot ja tellinud võrguteenust summas 84 457,15 eurot ilma nõuetekohaselt riigihanget korraldamata, ei ole hankija arvestanud RHS § 15 lg 1 p 2 ja § 16 lg 2 sätestatuga.

Hankija selgituste kohaselt ei ole Kohila valla tingimustes soojuse ega võrguteenuse osas riigihanke korraldamine ratsionaalne, kuna soojust osta ning võrguteenust tellida on olemasoleva tehnilise infrastruktuuri tõttu võimalik ainult ühelt pakkujalt.

Rahandusministeerium juhib tähelepanu, et nii soojuse ostmine kui ka võrguteenuse tellimine ei kuulu RHS § 14 sätestatud erandite hulka, mille puhul ei ole hankija kohustatud RHS-is sätestatud korda rakendama. Kui hankija leiab ja on võimeline igakülgsest põhjendama, et tehnilistel põhjustel on hankijal võimalik soojust ja võrguteenust osta üksnes kindlaks määratud võrguettevõtjalt, on meie hinnangul õigustatud RHS § 28 lg 2 p 2 alusel väljakuulutamiseta läbirääkimistega hankemenetluse kasutamine.

4.2. RHS-i tõlgendamine

Kontrollvisiidi käigus üleskerkinud RHS-i tõlgendamisega seotud probleemid (sisetehing, riigihanke eeldatava maksumuse määramine ja selle suurusest sõltuvalt menetlusreeglite kohaldamine, riigihanke osadeks jaotamine, raamleping) on läbi arutatud hankija esindajatega ning antud selgitusi nende edaspidiseks vältimiseks.

Soovitame riigihangete korraldamisega tegelevatel ametnikel tutvuda jooksvalt e-riigihangete keskkonna veebilehel avaldatud juhendmaterjalidega riigihangete korraldamise kohta ning korduma kippuvate küsimuste rubriigiga (e-riigihangete keskkonna infoportaal: <https://riigihanked.riik.ee/lr1/web/guest>).

Täiendavalt juhime tähelepanu, et riigihangete korraldamist puudutavate küsimustega on võimalik pöörduda rahandusministeeriumi poole läbi järgmiste kontaktide: nõustamispäringud: riigihanked@fin.ee; tel 611 3701; registri kasutajatugi: register@riigihanked.riik.ee, tel 611 3693, 611 3703.

Samuti soovitame Kohila Vallavalitsuse riigihangete korraldamisega tegelevatel ametnikel osa võtta rahandusministeeriumi korraldatud e-riigihangete keskkonna kasutajakoolitusest, mille toimumise ja läbiviimise üksikasjade kohta saab infot e-riigihangete keskkonna veebilehelt.

(allkirjastatud digitaalselt)

Kristel Mesilane
osakonnajuhataja asetäitja
riigihangete ja riigiabi osakond

Järelevalvetoiminguid teostanud ametnik:

Andres Valdna
peaspetsialist
riigihangete ja riigiabi osakond
611 3710; andres.valdna@fin.ee